

**Dobré ráno, dobrý den,
ať je dnes krásný zelený den.
Začneme ho s úsměvem.
V naší zelené třídě se rádi máme
a všichni na sebe vzpomínáme.**

Milé děti,

moc vás zdravíme a myslíme na vás.

Velikonoce se nám opravdu již přiblížily a proto i dnešní aktivity jsou na téma Velikonoce.

Svátky jara si hezky prožijte a budeme rádi, když nám nakreslíte nějaký hezký obrázek z vašich Velikonoc.

VELIKONOCE

K Velikonocím, jak je známe patří celý týden. Některé dny mají dokonce své specifické přívlastky, ke kterým se váží jisté zvyky a tradice.

MODRÉ PONDĚLÍ A ŽLUTÉ ÚTERÝ

Týden začíná pondělím, které má přívlastko Modré a následuje Žluté úterý. V tento den probíhají obecné přípravy na dobu velikonoční. Je to den velikého úklidu. Přívlastka pocházejí od barvy látek, které byly v ty dny vyvěšovány v kostele.

- Velký úklid pokojíčku!!! ☺

ŠKAREDÁ STŘEDA

Škaredá středa je o něco zábavnější. Pokud chcete dodržovat tradice, upečte si doma jidáše, nebo pletence. V dřívějších dobách se ve středu vymetaly komíny, takže odtud možná i pochází tento zvláštní název.

- Můžete si upéct jidášky:

<https://www.kucharkaprodceru.cz/velikonocni-jidase-recept/>

ZELENÝ ČTVRTEK

Pokud si na zelený čtvrtek dáte k jídlu cokoli zeleného, čím víc, tím líp, traduje se, že si zajistíte pevné zdraví po celý nadcházející rok.

VELKÝ PÁTEK

Velký pátek je tajemným dnem. Lidé již odedávna věří, že právě ten den se otevírají jeskyně a skály, ve kterých se nachází poklady. K tomuto dni se váže mnoho lidových povídek a pověstí. **Na Velký pátek se v křesťanských kostelech koná zvláštní bohoslužba, při níž nezazní varhany – křesťané si tak připomínají, že právě na Velký pátek došlo k ukřižování Ježíše Krista.**

BÍLÁ SOBOTA

Bílá sobota je symbolem nového života, vítězství světla nad temnem. V noci ze soboty na neděli Ježíš vstal z mrtvých a dal lidem novou naději. Mezi zvyky, které se v tento den tradují, patří například uhašení ohně a zapálení nového plamene. Také se do kostela chodí zapalovat svíce a bílá barva symbolizuje i křtitelní roucho.

- Můžete mamince pomoci s pečením velikonočního beránka a mazance

Recept na beránka : <https://www.kucharkaprodceru.cz/velikonocni-beranek/>

VELIKONOČNÍ NEDĚLE

Velikonoční neděle je dnem už obecněji známějším. Ženy a dívky pečou mazance, beránky a zdobí vajíčka. Pánové pletou pomlázky a připravují se na Velikonoční pondělí.

- S tatínkem si můžete uplést pomlázku:

https://www.youtube.com/watch?v=_un0tOZ2paM

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

Velikonoční pondělí je z celých Velikonoc snad nejpoblárnější. Chlapci chodí od domu k domu a "šlehají" děvčata, kterým má právě vyšlehání zajistit omlazení. Pomlázka je upletena z vrbového proutí a na jejím konci se nosí barevné pentle. **V některých oblastech je zvykem, že každá dívka dá chlapci kromě vajíčka i další pentli na pomlázku.**

Další velikonoční tradice:

Co se dalších velikonočních tradic a symbolů týče – barvené vejce, neboli kraslice (barvené a bohatě zdobené vejce), má symbolizovat nový život a jeho věčné trvání. **Zelené proutky na pomlázce zase symbolizují plodnost a sílu, které dívky dodají.** Svíce znamená nový život, nový začátek.

Tradice se, jak už bylo řečeno, region od regionu liší. Proto zmiňujeme jen ty nejrozšířenější. Jak je popsáno výše, na Velikonoční pondělí ráno chodí chlapci po domácnostech a přednášejí tzv. „velikonoční koledy“ neboli říkanky. **Pomlázkou, nejlépe vlastnoručně spletenou, vyšlehají dívky, které jim za odměnu darují ručně zdobenou kraslici, a/nebo panáka likéru.** Koledníci – děti dostávají vajíčko a sladkosti.

V některých regionech se mohou dívky chlapcům odvděčit po poledni, kdy je jim dovoleno polít chlapce kyblíkem studené vody, nebo dokonce voňavkou.

Velikonoční tvoření:

- výroba kraslic
- zápichy do osení
- velikonoční grafomotorika

Zdobení vajíček

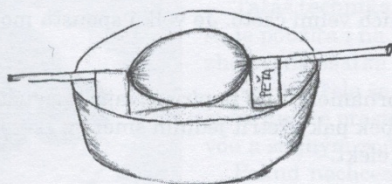
Způsoby, jak upevnit vyfouklé vajíčko, aby se dobře natíralo barvou nebo zdobilo, jsou různé. Nejlépe je vejce navléknout na špejli, aby se dalo otáčet.

Někdo kolem špejle na obou koncích vajíčka přimáčkne kousek plastelíny či těsta, aby vejce neprokluzovalo. Když vejce namaluje, špejli svisle zabodne do většího kusu plastelíny přimáčknuté k podložce, aby se vejce nevyvrátilo.

Dá se také položit ve vodorovné poloze např. přes větší zavařovací láhev tak, aby vejce viselo ve volném prostoru hrdla a nedotýkalo se sklenice.

Mně se osvědčil tento způsob. Vejce navléknu na špejli, z obou stran těsně u vajíčka přilepím pruhy papírové lepicí pásky, čímž je zabezpečím proti prokluzování a současně na pásku mohu napsat jméno dítěte, které vajíčko maluje. Při malování je vajíčko otáčeno ve vodorovné poloze nad starou kompotovou miskou (nebo kalíškem, vaničkou od Ramy, Perly apod.), přičemž oba

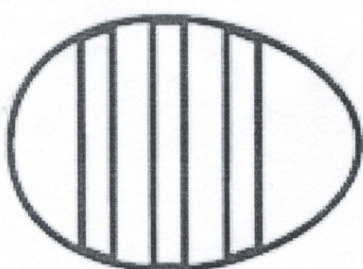
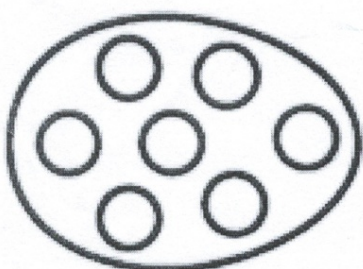
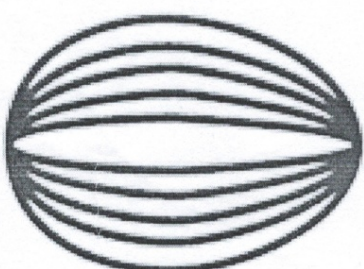
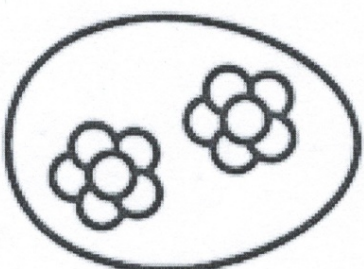
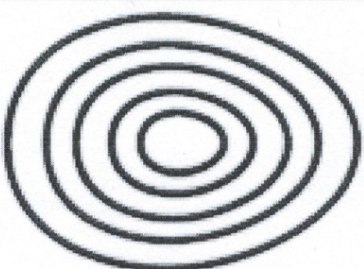
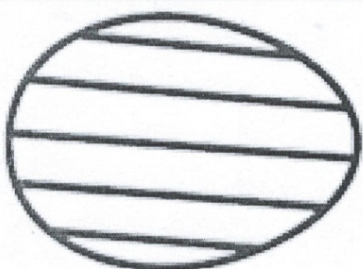
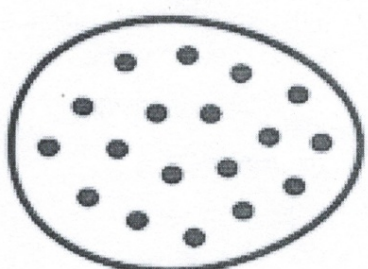
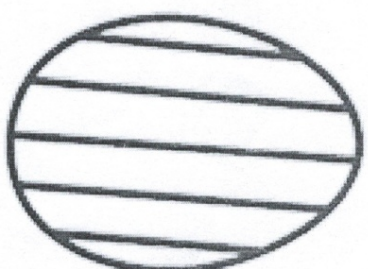
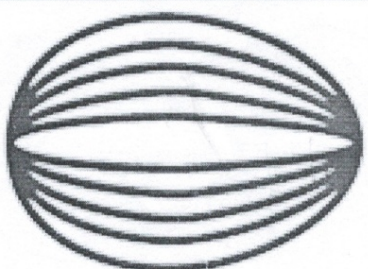
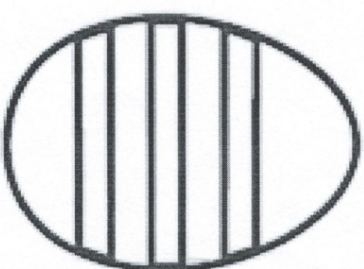
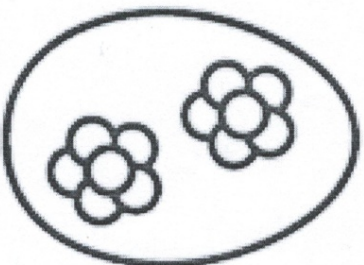
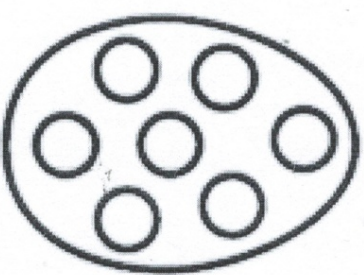
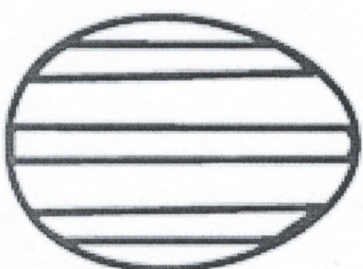
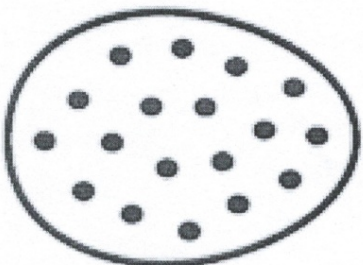
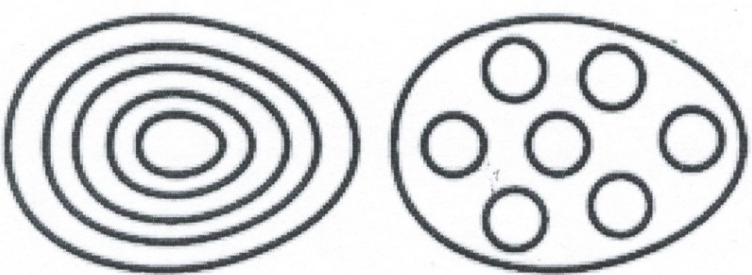

konce špejle leží na okrajích misky a vejce je ve volném prostoru mezi nimi. Tak je také nechám oschnout. Jindy, pokud sušíme větší množství vajíček najednou, použiji větší papírovou krabici podélného tvaru, která je o něco užší než rozměr špejle. Přes tuto krabici pak vajíčka na špejlich položím.

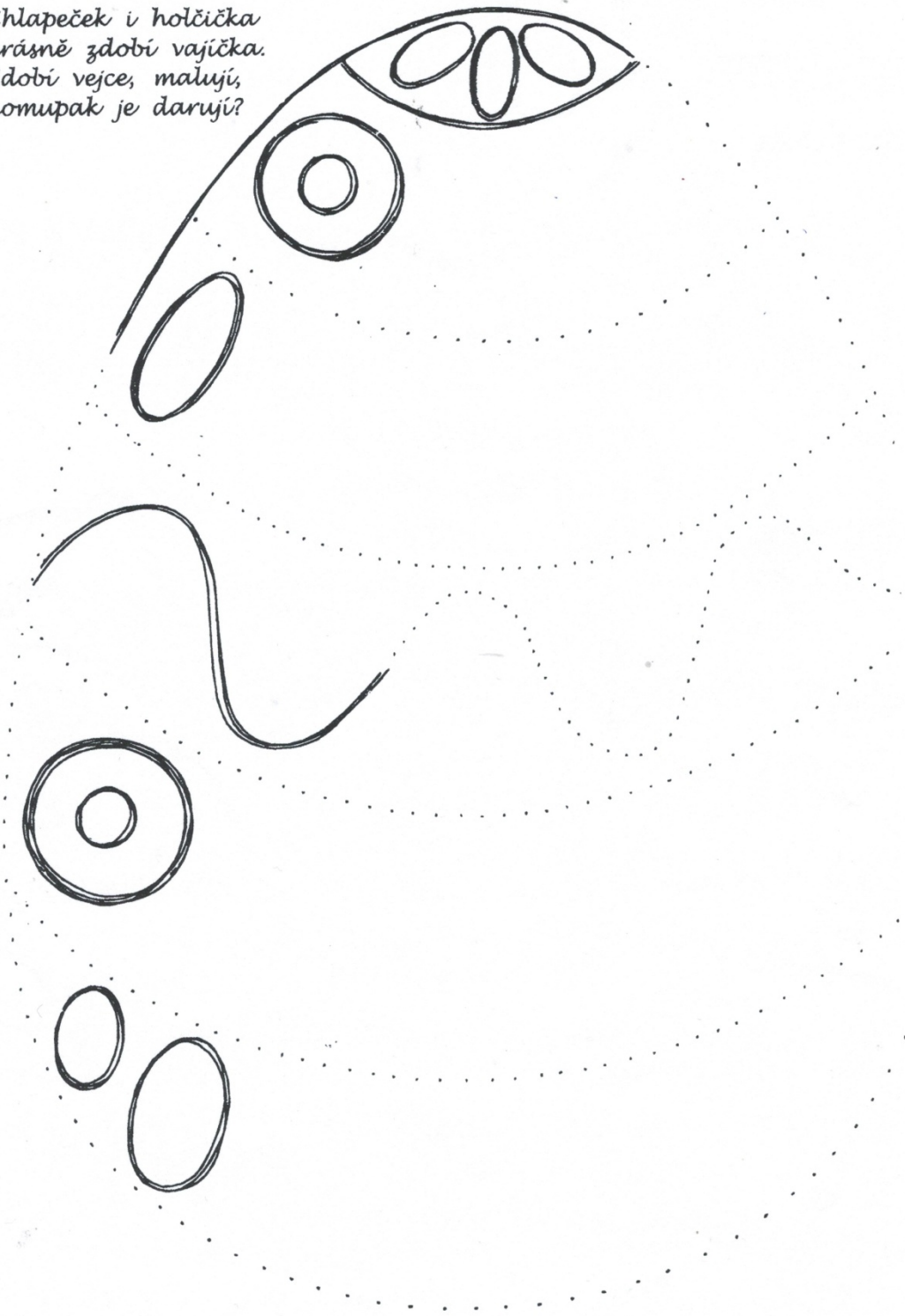
1. Jednoduché potírání vajíčka barvou. Vhodné jsou barvy temperové, avšak dostatečně husté, aby barva nestékala. Vždy se mají vajíčka před malováním omýt vodou se saponátem, aby barva dobře přilnula.
2. Obarvené vajíčko lze dozdobit pomocí špejle, kterou namáčíme v husté barvě a tvoříme z různých barev kropenaté vajíčko. Po zaschnutí celé vejce potřeme klovatinou s troškou vody, aby se lesklo. Pozor! Netlačit na vejce, jinak se barva začne stírat.
3. Nejprve vejce, umyté v saponátu, potřeme lepidlem a obalíme ho v dětské krupici. Až uschne, zlehounka ho potíráme různými barvami (nejlépe anilinové). Barvy se zvláštním způsobem rozpějí a současně zapouštějí.
4. Různých sypkých hmot (krupice, jemné piliny, mák, ovesné vločky, zrníčka hořčice apod.) lze využít pro zdobení vajíčka s plastickým efektem. Lepidlem namalujeme ornament, který posypeme hmotou. S jednotlivými druhy pracujeme postupně, po zaschnutí jednoho použijeme další.
5. Vajíčko omalované základní barvou potřeme lehce lepidlem a pak ho celé různými směry omotáme nití. Můžeme také použít nebarvené vejce a omotat ho různobarevnými přízemi. Velmi jemně působí, použijeme-li vyšívací bavlnky nebo tenká šicí hedvábíčka.
6. Barvit lze vajíčko také navlhčenými proužky krepového papíru, kterými vajíčko obalíme. Vzniklý vzor vypadá jako batik, je však velmi jemný. Doporučuji použít vajíčka přirozeně bílá.
7. Staré náplně z fixů vyjmeme, zalijeme horkou vodou a necháme vyluhovat. Roztok předceděný přes papír můžeme použít k barvení vajíček.
8. Z barevných papírů nastříháme ozdobnými nůžkami proužky, které přilepujeme na vajíčko.
9. Nevěřili byste, jak krásně a jemně lze nazdobit vajíčko z proužků, kosočtverečků nastříhaných z dírkovaného nátlínu. Lepidlo nanášíme v tenkých linkách na obarvené vajíčko.

Každé z velikonočních vajíček tu má své dvojče - až na jedno. Najdeš, které vajíčko je tu jen jednou?

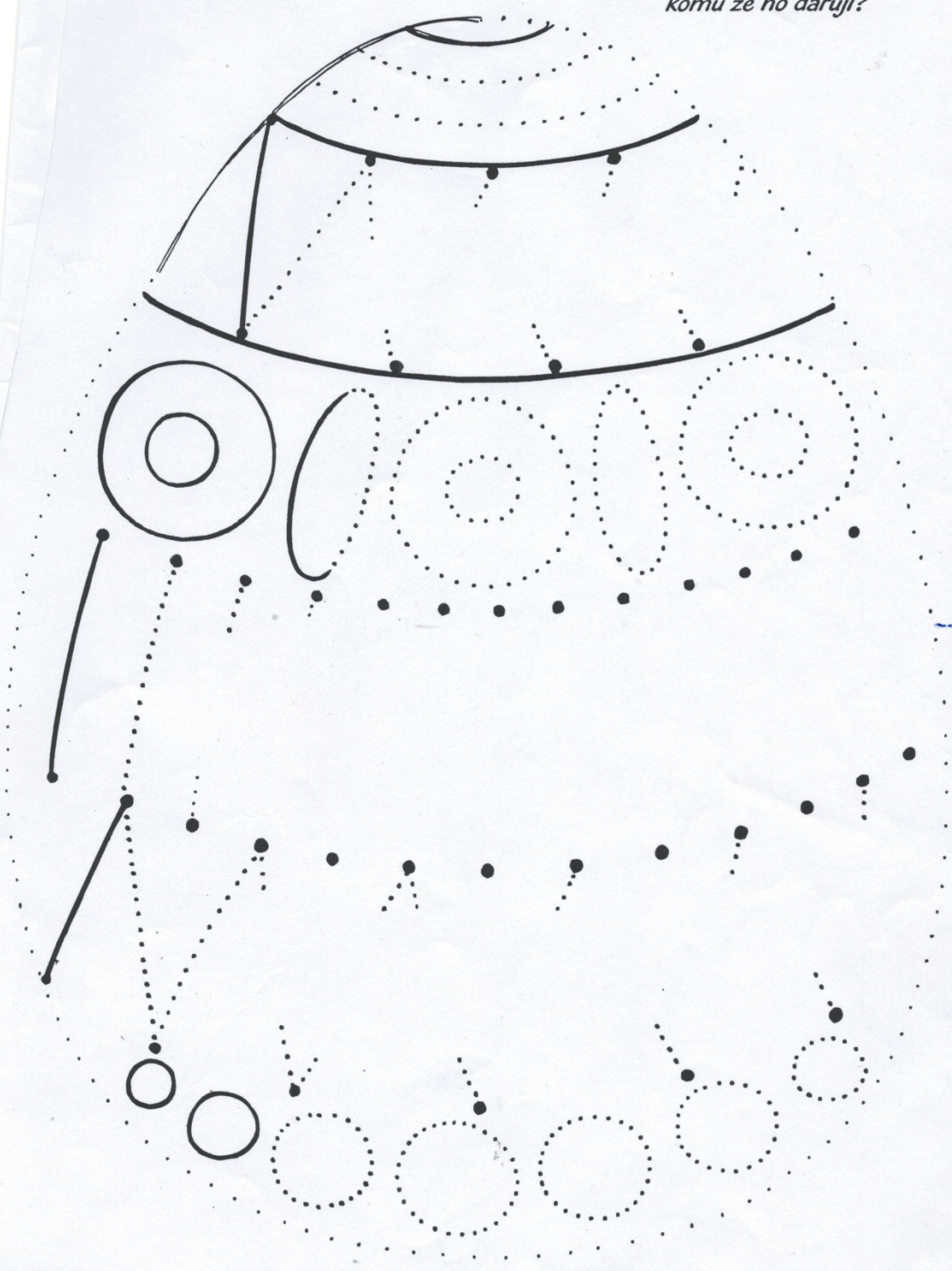

Chlapeček i holčička
krásně zdobí vajíčka.
Zdobí vejce, malují,
komupak je darují?

Zdobím vejce, malují,
komu že ho daruji?

Kraslíci dokončí a vybarví pestrými pastelkami.

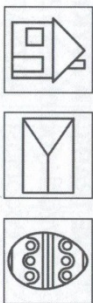

Pašijový týden

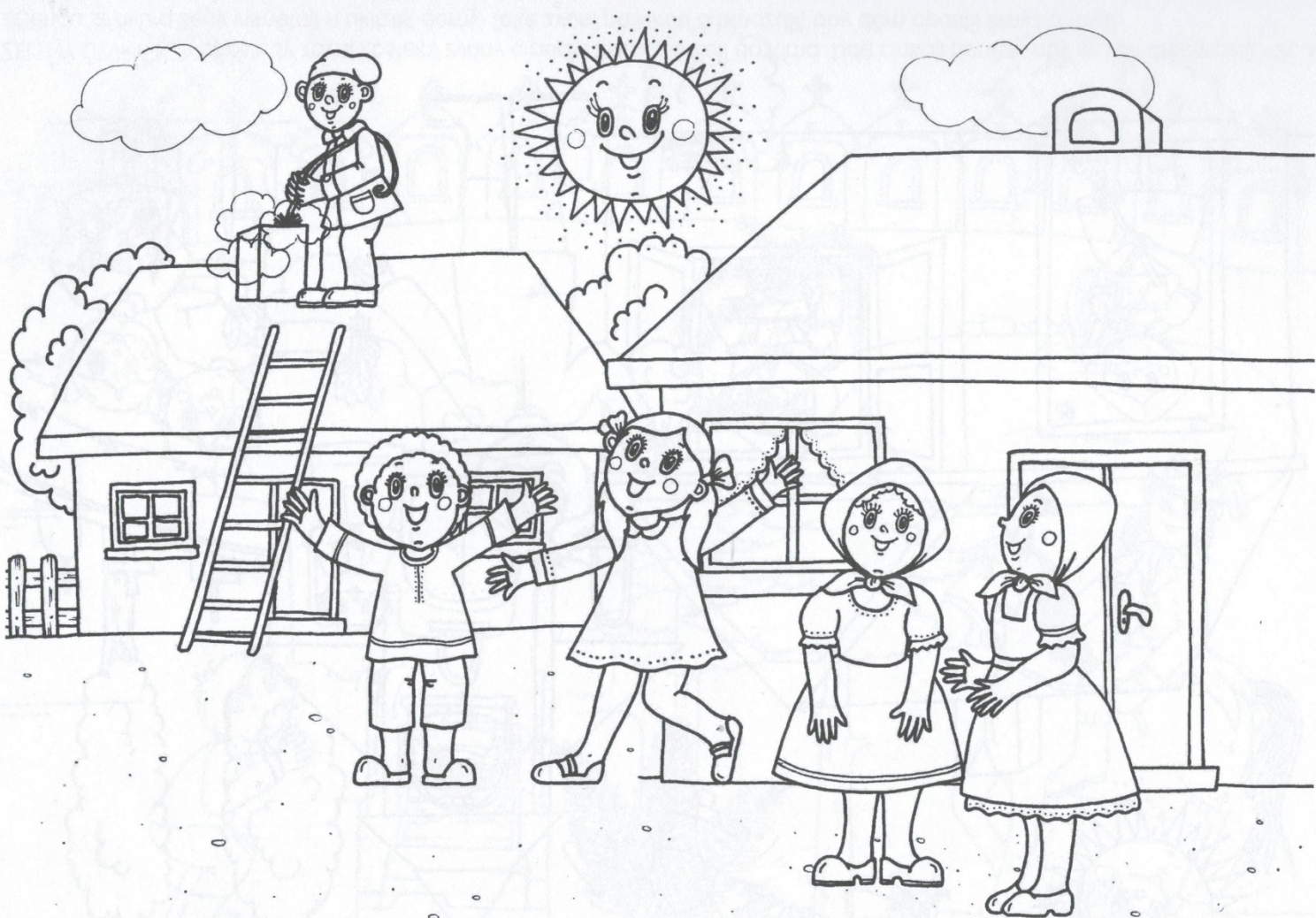
Úkoly:

- ❖ Prohlédněte si a přečtěte si obrázky
- ❖ seřadte je, jak jdou správně za s sebou
- ❖ můžete si je vybarvit

LIDOVÉ TRADICE A ZVYKY: VELIKONOCE
Vzdělávací oblast 5.5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)
Podoblast: POZNATKY, SOCIÁLNÍ INFORMOVANOST

SAZOMETNÁ STŘEDA

SAZOMETNÁ STŘEDA: Říká se jí „škaredá“, „černá“ nebo „sazometná“, protože se vymetají komíny. Všichni se veselí a ženy nosí tmavé oblečení.

ZELENÝ ČTVRTEK: Naposledy zazní kostelní zvony a podle tradice odletí do Říma. Lidé cinkají penězi, aby se jich držely celý rok. Jedí zelenou stravu a ženy vymetají a uklízejí domy. Také zvoní paličkou o hmoždír, aby dům opustil hmyz a myši.

LIDOVÉ TRADICE A ZVYKY: VELIKONOCE

Vzdělávací oblast 5.5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

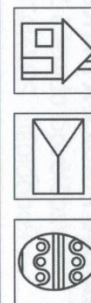
Podoblast: POZNATKY, SOCIÁLNÍ INFORMOVANOST

ZELENÝ ČTVRTEK

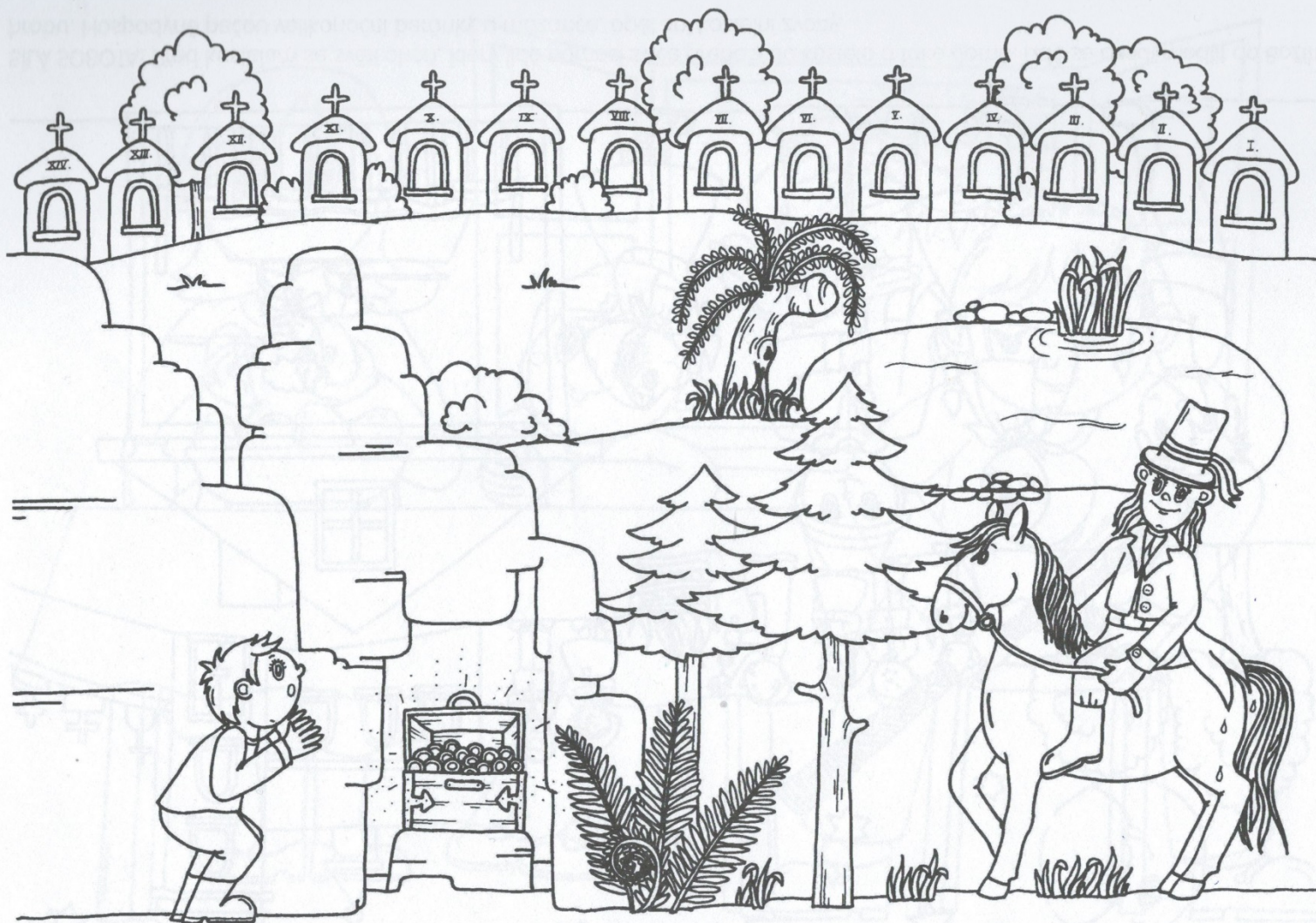

LIDOVÉ TRADICE A ZVYKY: VELIKONOCE
Vzdělávací oblast 5.5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)
Podoblast: POZNATKY, SOCIÁLNÍ INFORMOVANOST

VELKÝ PÁTEK

VELKÝ PÁTEK: Je dnem smutku - ukřížování Krista. Chlapci chodí s „řehtačkami“. Podle tradice se otvírají hory s poklady, u kterých je zlaté kapradí nebo světélko, vodníci jezdí na koních. Na Křížové cestě o čtrnácti zastaveních se konají pobožnosti.

BÍLÁ SOBOTA

LIDOVÉ TRADICE A ZVYKY: VELIKONOCE

Vzdělávací oblast 5.5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)
 Podoblast: POZNATKY, SOCIÁLNÍ INFORMOVANOST

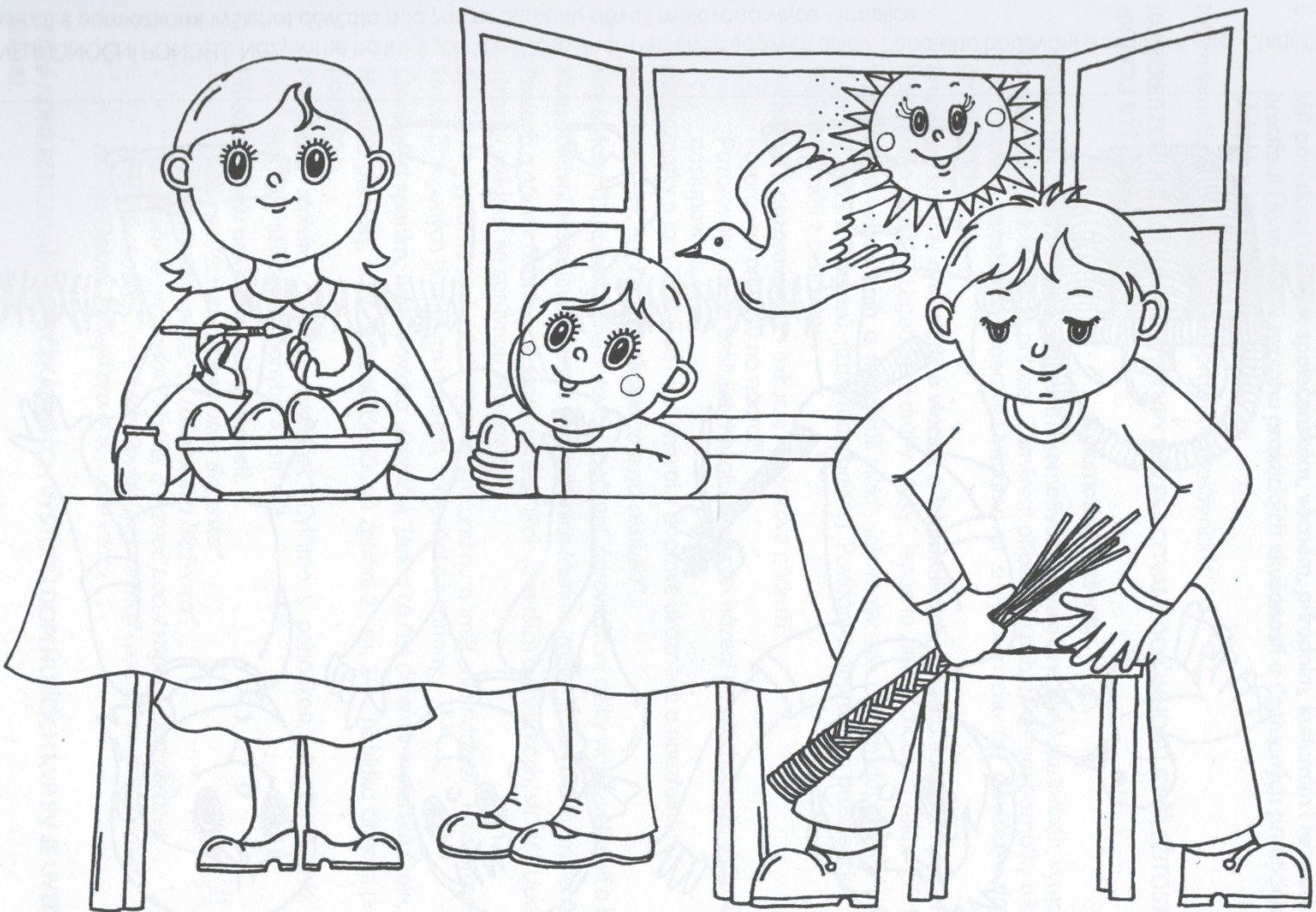

BÍLÁ SOBOTA: Před kostelem se svěří oheň, který lidé pomocí svíce přenáší do kostela a také domů. Lidé se chodí modlit do Božího hrobu. Hospodyně pečou velikonoční beránky a mazance, opět zní kostelní zvony.

LIDOVÉ TRADICE A ZVYKY: VELIKONOCE
Vzdělávací oblast 5.5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)
Podoblast: POZNATKY, SOCIÁLNÍ INFORMOVANOST

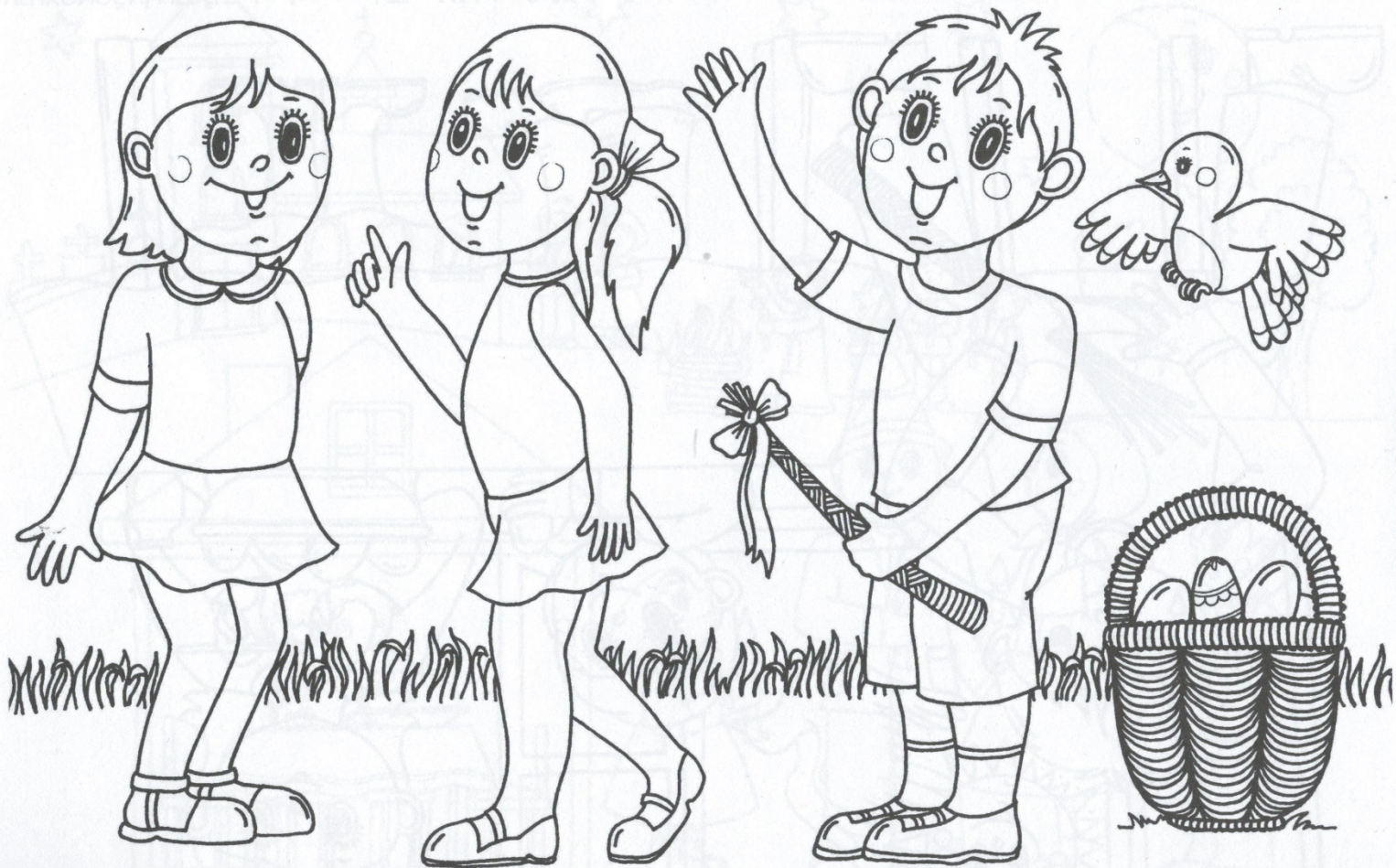
VELIKONOČNÍ NEDĚLE

VELIKONOČNÍ NEDĚLE: Je dnem vzkříšení Krista. Svěť se různé pokrmy (vejce, chléb, víno). Lidé prožívají den v rodinném kruhu u svátečně prostřeného stolu, zdobí se kraslice a chlapi pletou pomlázky. Bílá holubice je symbolem čistoty a lásky.

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ: Nazýváme ho také „červené“ a je dnem veselých lidových oslav, bohatého hodování a svátkem jara. Chlapci chodí s pomlázkami vyšlehat děvčata a ta jim za odměnu dávají malovaná vejce - kraslice.

LIDOVÉ TRADICE A ZVYKY: VELIKONOCE

Vzdělávací oblast 5.5 DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ)

Podoblast: POZNATKY, SOCIÁLNÍ INFORMOVANOST

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

VOŇAVÁ POHÁDKA

Jindřich Balík

Zajíc Řepka nemohl usnout. Převaloval se v pelíšku ze strany na stranu, ale sen k němu nepřicházel. Ať zavíral oči sebevíc, ať si lehl na pravé ucho nebo na levé, ať se skrčil nebo natáhl – spaní se mu vyhýbalo. Zazíval, protáhl se a vykoukl ze křoví.

Tma jako v pytli, louka byla prázdná jako vyjedený talíř a nikde nikdo. Všichni už spali nebo podřimovali, všichni už se toulali na stráni snů – motýli, myšky, brouci i ptáci.

Veverky, šneci i žabky – všichni už měli na očích černé klapky.

Byla teplá noc, tichá a klidná. Jen sem tam vzdychl ze spaní medvěd, jen sem tam zahoukala na pasece sova.

Zajíc Řepka znova a znova marně zavíral oči. Marně zíval. A zrovna v tu chvíli vykoukl z mraků stříbrný měsíc. Poškrábal se na hlavě, pak se zeptal zvědavě:

„Copak, copak, zajíčku? Nemůžeš usnout? Spaní se ti vyhýbá jako včela bodláku? Jako žába čápům? Já ti povím pohádku, aby se ti líp usínalo. Povím ti O veliké řepě...“

„To si poslechnu moc rád,“ usmál se zajíc Řepka. „Tuhle voňavou pohádku mám ze všech pohádek nejradši.“ A hned natáhl pozorně uši.

Noc byla klidná, teplá, jako z černého plyše. Měsíc se posadil na bílý mrak a vyprávěl docela tiše:

„Na malém políčku vyrostla veliká řepa. Veliká, převeliká, a voněla tak krásně, až se široko daleko všem zajícům sbíhaly sliny. To je moje řepa, darmo si děláte laskominy, řekl děda, plivl na dlaň, pak se sehnul, s řepou ale ani nehnul. Táhnul, táhnul, nevytáhnul, marně svojí silou mrhal, div si kšandy nepřetrhal...“

Je to na mě trochu moc, ve zlosti se potom ozval, musím poslat pro pomoc. Rodinu si celou pozval. A když pomoc dorazila, chopili se znovu díla. Dědek popadl řepu, bába dědka, vnučka bábu, pejsek vnučku, kočka pejska... táhnou, táhnou, a v tom – bác! Všichni spadli na hromadu. Jeden si teď drží bradu, druhý nos a třetí leží na zádech. Čtvrtý zase na bříšku... Vyloupli tu řepu jako jádro z oříšku.

A co je z ní vůně široko daleko!

A voní čím dál víc...

Zajíc kouká na měsíc, poslouchá a poslouchá voňavou pohádku, ale najednou zavřel jedno oko, zavřel druhé a ze stráně k němu tiše přiběhl večerní sen.

A o čem byl? O veliké řepě. Převeliké.

O řepě, která voní široko daleko po celém kraji. Takové sny se všem zajícům zdají.

časopis Sluníčko

ZAJÍC A ČARODĚJ

Miloš Kratochvíl

Uprostřed lesa za Borkovem je klouzková paseka. Na kraji paseky stojí dub. A v tom dubu žije čaroděj Honzula.

Není zlý. A tak se u něj každou chvíli někdo zastaví pro pomoc nebo jen pro kouzelnou radu.

„Honzulóóó!“ probudilo čaroděje zajecí pištění. Před dubem přešlapoval zajíc Ondřej, jako by ho ranní rosa páčila do tlapek. Čaroděj si promnul oči: „Co je? Hoří? Nebo se svět boří?“

„Ne. Ale já mám nápad!“ vypnul hrdě prsa zajíc.

„To může být stejné nadělení,“ pomyslel si Honzula, který dobře znal zajícovy ztřeštěné výmysly. Vysoukal se z dubu: „Tak povídej. K čemu ti můžu být dobrý?“

„Chtěl bych být medvědem,“ řekl zajíc nejhlubším hlasem, aby čaroděj poznal, že to myslí vážně.

„Medvědem? A proč?“ vykulil oči čaroděj.

„Proč? Proč? Proč? – Pro rozum si skoč!“ zapitvořil se zajíc drze a potom dodal důležitě: „Protože chci být pánem celého lesa! Nebudu se lekat ježčího dupání, psího vytí, havraního krákání. Když budu chtít, ohnu strom jako hrom.“ Zajíc se rozpaloval bujnými představami a už zase skákal jako tenisák.

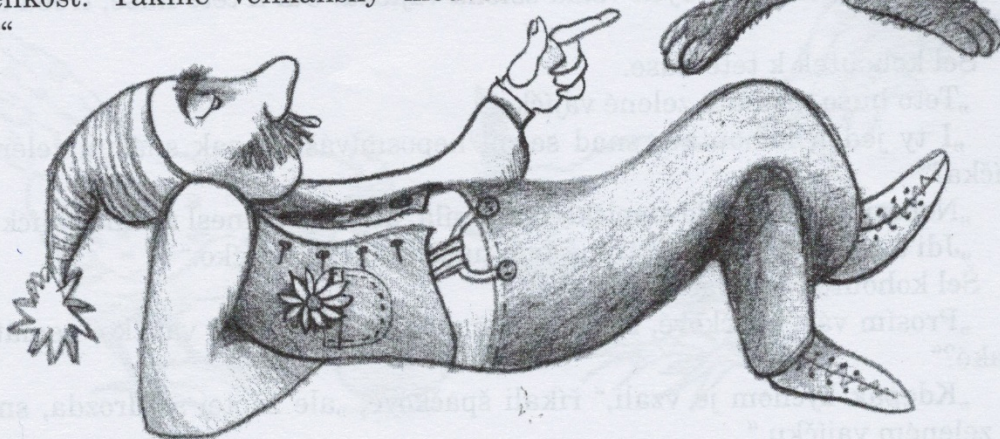
„Umíš přečarování na medvěda?“

„Zkusit to můžu,“ řekl Honzula uvážlivě. Sáh do dutiny dubu, naplněné kouzelnou tmou, a vytáhl z ní kus medvědí kůže.

„Cože? Takhle malá?“ zklamaně ječel zajíc. „Ta je snad z medvídky. Ale já chci být pánem lesa, Honzulo! Tak na mě nešetři!“

Honzula tedy vylovil z kouzelné tmy medvědí kožešinu tak velikou, že zakryla půl paseky. Dvanáct zajíců, tři jezevci a dvě lasičky by se na ní mohli v létě opalovat!

„To je ono!“ jásal zajíc Ondřej. „To je správná velikost. Takhle velikánský medvěd budu?“

„Když nevyrosteš ještě víc,“ ušklíbl se záhadně Honzula a dal se do čarování. „Natáhni se tu jako do brázdy na poli.“

Zajíc hned zalehl, napnul se jako struna, aby byl co nejdelší: „Děkuji ti předem! A budeš mít u mne ještě sedm díků a něco navíc, až se mnou to medvědí kouzlo uděláš.“

Byl by sliboval dál, ale čaroděj přes něj hodil tu velikou medvědí kůži a mumlal tajemná slova a poručení: „Fidli tydli, brum trumberum – medvědem se staň a vstaň!“

Kůže se však ani nepohnula. Jak byla veliká, tak byla také pořádně těžká. Ozvalo se zpod ní jen Ondřejovo přidušené zasténání: „Nejde to. Sotva dýchám.“

„Tak to je potom těžká věc,“ povzdechl Honzula. „Jak se můžeš stát medvědem, když na sobě neunesíš ani jeho kůži? Až budeš mít tolik síly, že ji uneseš, tak přijď,“ řekl a nadzvedl kožešinu.

Zajíc vyletěl jako by mu po hřbetě chňapaly ty největší medvědí tlapy. Dlouho, dlouho se na klouzkové pasece neukázel.

A čaroděj Honzula si zapsal do své knihy moudrostí:

Nikdo se nestane liškou bez liščí chytrosti, slavíkem bez krásného hlasu a medvědem bez síly. A kdo má rychlé nohy zajíce, má si jich vážit a zůstat zajícem.

časopis Sluníčko

O ZELENÉM VAJÍČKU

Eduard Petiška

„Kohoutku, chtěla bych vysedět zelené vajíčko,“ řekla slepička kohoutkovi. „Kdopak to kdy slyšel, že by slepička snášela zelená vajíčka,“ polekal se kohoutek.

„Jdi a přines mi je. Dřív mi nechoď na oči,“ řekla umíněná slepička.

Šel kohoutek hledat zelené vajíčko.

Přišel k paní krůtě.

„Paní krůto, nemáte zelené vajíčko?“

„Ale kohoutku, kde bych vzala zelená vajíčka? Jdi k tetě huse, třeba nějaké má.“

Šel kohoutek k tetě huse.

„Teto huso, nemáte zelené vajíčko?“

„I ty jeden kohoutku, snad se mi neposmíváš! Copak snáším zelená vajíčka?“

„Neposmívám se, ale slepička mě posílá, abych jí přinesl zelené vajíčko.“

„Jdi a zeptej se špačků, třeba tam najdeš zelené vajíčko.“

Šel kohoutek ke špačkům.

„Prosím vás, špačkové, slepička mě poslala pro zelené vajíčko, nemáte nějaké?“

„Kdepak bychom je vzali,“ říkali špačkové, „ale zeptej se drozda, snad ví o zeleném vajíčku.“

Šel kohoutek k drozdovi.

„Prosím pěkně, drozde, slepička mě posílá pro zelené vajíčko, nemáš nějaké? Už jsem byl u paní krůty, u tety husy i u špačků, a nikde nemají zelené vajíčko. Nemáš-li je, aspoň mi porad.“

Drozd odpověděl:

„Zelené vajíčko nemám, ale snad je bude mít skřivánek. Toho se zeptej.“

Šel kohoutek ke skřivánkovi.

„Skřivánku, prosím pěkně, nemáš zelené vajíčko? Slepička mě posílá, abych jí nějaké přinesl. Už jsem byl u paní krůty, u tety husy, u špačků i u drozda, a nikde jsem zelené vajíčko nedostal.“

Skřivánek se zamyslí a povídá:

„Taková vejce by mohla mít jen babička sova. Nenajdeš-li zelené vajíčko u ní, nikde je nenajdeš.“

Šel kohoutek k babičce sově:

„Babičko sovo, prosím pěkně, nemáš zelené vajíčko? Slepička mě posílá, abych jí nějaké přinesl. Už jsem byl u paní krůty, u tety husy, u špačků, u drozda, u skřivánka, a nikde jsem zelené vajíčko nedostal.“

Babička sova ospale zamrká a povídá:

„Taková vejce neznám. Vrať se domů a řekni slepičce, ať jen snáší bílá vajíčka.“

Kohoutek jde smutně domů.

Před vraty se zastaví. Alenka maluje velikonoční kraslice a dává barevná vajíčka na okno. Jedno vajíčko je krásně zelené.

Frrr – vyletí kohoutek na okno a už pospíchá se zeleným vajíčkem k slepičce.

„To je krása, kohoutku,“ raduje se slepička ze zeleného vajíčka a posadí se na ně.

Vajíčko pod ní křupne a zbudou jen zelené střepy. Je vyfouknuté. Nic v něm není.

„Bílá vajíčka jsou přece jen lepší,“ povídá slepička, „aspoň víme, že se z nich vylíhne kuřátko.“

A kohoutek je rád, že nemusí shánět nové zelené vajíčko.

Martínkova čítanka a dvě klubička pohádek

